

Regiondirektörens rapport

30 mars 2021

GÄLLER FÖR VERKSAMHET

Region Norrbotten

PUBLICERINGSDATUM

[Publiceringsdatum Quickpart]

DOKUMENT-ID

ARBGRP870-1356963637-76

ANSVARIG

Anna-Stina Nordmark Nilsson

VERSION

0.41

UPPRÄTTAD AV

Kirsti Jussila

Innehållsförteckning

Inledning	3
Ekonomirapport	4
Produktion	4
Personalrapport	5
Uppföljning Vårdval primärvård	5
Omställningsarbetet	6
Aktuella händelser	6
Region Norrbotten i lokala medier	6
Toppresultat för akutsjukvården i länet	6
Nya chefer.....	7
Information från verksamheten	7
Covid-19 vaccinationer	7
Patientsäkerhet	8
Divisioner Närsjukvård	10
Information från nämnderna	10
Patientnämnden.....	10
Regionala utvecklingsnämnden	11
Bilagor:	12

Inledning

Nedan följer min rapport till styrelsen. I rapporten hittar du aktuella händelser i regionen samt information från verksamheterna.

Ett glädjande besked är att Kalix akutsjukvård hamnar på en mycket hedrande andraplats när patienterna betygsätter akutsjukvården i den nationella patientenkäten. Med på topp 20-listan finns även Gällivare och Piteå sjukhus. Bakom de fina placeringarna finns så klart hårt arbete.

Den 9 mars var det ett år sedan det första fallet av covid-19 kunde konstateras i Norrbotten. Coronapandemin och regionens omställningsarbete har fortsatt påverka på regionens verksamheter. Smittspridningen har fått förnyad kraft under mars och regionen har genomfört förberedelser för att med kort varsel kunna vårda ett större antal patienter med covid-19 i behov av intensivvård. Vaccineringen mot covid-19 fortsätter i så högt tempo som tillgången till vaccin möjliggör. Nu påbörjas vaccinationerna för åldersgruppen 75-79 år.

Anna-Stina Nordmark Nilsson
Regiondirektör

Ekonomirapport

Resultatet till och med februari är positivt +228 mnkr vilket är en förbättring med 105 mnkr från föregående månad. Verksamhetens resultat är 171 mnkr, vilket är 124 mnkr bättre än samma period föregående år och beror på högre skatteintäkter, ökad utjämning samt lägre nettokostnader. Nettokostnaderna är 95 mnkr lägre än budget och 18 mnkr (-1,2 procent) lägre än förra året.

Nettokostnadernas minskning är inte lika stor i februari (-1,2 procent) som i januari, då den var -3,6 procent. Det förklaras framför allt av ökade lönekostnader, ökad inhyrning av personal och ökade kostnader för sjuktransporter. Ökningen av skatteintäkterna från februari månad är en effekt av ny skatteunderlagsprognos.

Pensionsportföljen har ökat i värde med 67 mnkr under året, varav 33 mnkr under februari månad.

Divisionerna redovisar ett positivt resultat på 20 mnkr, en förbättring med 52 mnkr jämfört med samma period föregående år, vilket huvudsakligen förklaras med neddragen planerad verksamhet, kostnadsersättning från staten samt pågående omställning.

För mer information se bilaga 1 Ekonomirapport februari 2021

Produktion

Både produktion och tillgänglighet har under februari påverkats negativt till följd av Corona pandemin.

Telefontillgängligheten till hälsocentralerna uppgick till 87,6 procent i genomsnitt för februari vilket är högre än motsvarande period föregående år (80,6 procent 2020). Andel vårdkontakter som skett inom tre dagar i primärvård är i genomsnitt på 91 procent vilket är lägre än föregående månad (92 procent) och samma som motsvarande period föregående år (91 procent 2020). Efter jämförelser med februari 2020 före pandemin, visar detta att hälsocentralerna kunnat upprätthålla en relativt normal verksamhet trots pågående pandemi.

Andel väntande patienter som väntat 90 dagar eller kortare på ett beslutat besök i specialiserad vård är i februari 41 procent vilket är 21 procentenheter lägre jämfört med februari föregående år (62 procent). Andel väntande patienter som väntat 90 dagar eller kortare på en beslutad operation/åtgärd i januari är 42 procent, vilket är 29 procentenheter lägre jämfört med februari föregående år (71 procent). Minskningen jämfört med februari 2020 (före pandemin) är en effekt av de åtgärder som vidtagits under coronapandemin.

Totalt antal besöken har minskat med 16,3 procent jämfört med samma period föregående år, varav övriga vårdgivarbesök också har minskat med 14,9 procent och läkarbesök minskat med 18,3 procent. Däremot har antalet distanskontakter mer än fördubblats jämfört med samma period 2020 (118

procent). Jämförelser med februari 2020 (före pandemin) visar att förändringen tydligt kan kopplas samman med den pågående pandemin. Produktionen av operationer fortsätter vara på en låg nivå och har under februari minskats med 31 procent jämfört med samma period 2020.

Beläggningen i februari på sjukhusen i Sunderbyn och Kiruna är något högre än föregående år. På sjukhuset i Gällivare och är beläggningen samma som februari föregående år, och i på sjukhusen i Kalix och Piteå har beläggningen minskat något jämfört med samma period föregående år. Beläggningen på patienthotellet Vistet i januari är 52 procent, vilket är en minskning med 10 procentenheter jämfört med samma period föregående år. Beläggningen under 2020 har i snitt varit betydligt lägre än tidigare år som en följd av pandemin, även 2021 börjar på liknande sätt.

För mer information se bilaga 2 Produktion och tillgänglighet per februari 2021

Personalrapport

Coronapandemin och regionens omställningsarbete har fortsatt påverka på regionens verksamheter främst avseende antalet anställda, sjukfrånvaro samt extratid. Region Norrbotten har per den sista februari 6 994 medarbetare varav 6 383 är tillsvidareanställda och 611 är vikarier och tillfälligt anställda. Antalet anställda har ökat med 36 personer jämfört med januari 2021. Vikarier och tillfälligt anställda har ökat med 16 medarbetare jämfört med föregående månad. Tillsvidareanställda har ökat med 20 främst inom grupperna sjuksköterskor och tandläkare.

Jämfört med februari 2020 har det skett en minskning av 104 anställda och jämfört med september 2019 är det en minskning med 299 anställda.

Trots en ökning av inhyrd personal, kraftigt minskat semesteruttag och utbildningstid, så är den totala arbetade tiden i genomsnitt 4 procent lägre än februari föregående år, vilket innebär -236 årsarbetare. Huvudsakligen beror detta på färre anställda och fortsatt hög sjukfrånvaro. Extratiden, det vill säga jour och beredskap, övertid och fyllnadstid uppgår till 208 årsarbetare februari 2021, en minskning med sju årsarbetare jämfört med januari 2021 och en ökning med 26 procent eller 43 årsarbetare jämfört med snittet 2020. Ökningen beror på pandemin samt hög sjukfrånvaro som i sin tur innebär behov av ökat arbetstidsuttag på annan personal för att klara vårdbehov.

För mer information se Bilaga 3 Personalrapport februari 2021

Uppföljning Vårdval primärvård

Resultaten för Vårdval primärvård följs upp och redovisas till regionstyrelsen per tertial. Ett urval av de indikatorer som följs presenteras månadsvis i bilaga till regiondirektörens rapport.

För mer information se bilaga 4 Uppföljning Vårdval primärvård februari 2021

Omställningsarbetet

Genomlysning av samtliga verksamheter inom regionens stab- och stöd-funktioner är genomförd. Därefter har arbetet fortsatt med att ta fram ett förslag till ny organisation.

Rekryteringen av chefer i högsta ledningen är i slutfasen och rekrytering av verksamhetschefer i division Regionsstöd har påbörjats. Omställningsarbetet är inne i en intensiv fas med pågående förhandlingar med samtliga fackförbund gällande förslaget till ny organisation för stab- och stödfunktioner. När förhandlingarna om den nya organisationen är genomförda kommer medarbetare ges möjlighet att anmäla intresse till de tjänster som kommer att finnas i nya organisationen. Dessa kommer att publiceras i en tjänstekatalog.

Tidplanen för regionens nya organisation har justerats vilket innebär att den förväntas träda i kraft den 1 maj.

Aktuella händelser

Region Norrbotten i lokala medier

Den 9 mars var det ett år sedan det första fallet av covid-19 kunde konstateras i Norrbotten. I samband med årsdagen har flera medier gjort sammanfattande reportage och inslag om det år som gått. En rad olika personer från Region Norrbotten har medverkat.

Under perioden har smittspridningen varit stor i Norrbotten vilket har fått utrymme i medierna. Hur den brittiska mutationen av covid-19 har spritts på olika orter har också uppmärksammats.

Det finns ett fortsatt intresse för vaccination mot covid-19 – hur det går, vilka som vaccineras och vilka som får vänta.

Även ämnen som inte har direkt koppling till pandemin har blivit omskrivna. Ett exempel på det är avtalet om förstudie kring Kiruna nya sjukhus. Pollenmätningar och vem som bör vara huvudman för dem är också ett ämne som varit synligt i media. Hur det går med omställningen och vilka chefer som rekryterats är också omskrivet.

Toppresultat för akutsjukvården i länet

Kalix akutsjukvård hamnar på en mycket hedrande andraplats när patienterna betygsätter akutsjukvården i nationella patientenkäten. Med på topp 20-listan finns även Gällivare och Piteå sjukhus. Bakom de fina placeringarna ligger hårt arbete av medarbetarna under ett år då verksamheten hanterat stora utmaningar till följd av pandemin.

Nya chefer

Per Berglund blir chef för nya division Funktion

Den nya divisionen kommer att omfatta de tre verksamhetsområdena anesthesi, operation och intensivvård, bild och funktionsmedicin samt laboratoriemedicin. Per arbetar idag som chef för division Länssjukvård och har varit chef och ledare i regionen i 25 år.

Anders Nordin fortsätter som IT/MT-direktör

Anders Nordin har jobbat inom Region Norrbotten i drygt fyra år. Innan dess var han CIO (chief information officer) på Luleå tekniska universitet. Han är i grunden civilingenjör i datorteknik och har även läst ekonomi och ledarskap.

Daniel Nilsson har utsetts till ny HR-direktör

Daniel Nilsson jobbar idag som regionchef på Statens servicecenter. Han är 45 år gammal och kommer ursprungligen från Kalix. Han har under många år arbetat inom Arbetsförmedlingen i olika chefsroller, senast som verksamhetsområdeschef. Han tillträder sin nya tjänst som HR-direktör inom Region Norrbotten den 12 april.

Information från verksamheten

Covid-19 vaccinationer

Region Norrbotten har hittills haft en hög vaccinationstakt. Större andel äldre över 80 år har vaccinerats fullt ut jämfört med riket i stort. Det som dämpat takten är leveranserna av vaccin som, under februari och mars, minskats till följd av neddragen vaccinproduktion och olika tolkningar av de avtal som EU har med vaccin-tillverkarna.

Vaccinationen med Astrazenecas vaccin stoppades för cirka 3 000 personer, under vecka 11, till följd av misstänkta blodbiverkningar. Efter utredning, och samråd med Läkemedelsverket, meddelade Folkhälsomyndigheten den 25 mars att Astrazenecas vaccin bör användas till åldersgruppen 65 år och äldre. Regionen återupptar därmed vaccinationen med Astrazenecas vaccin från och med den 29 mars och tills vidare bara till personer 65 år och äldre.

I slutet på mars kommer ungefär 15 000 invånare att vara vaccinerade mot covid-19. Huvuddelen utgörs av äldre personer inom fas 1 enligt Folkhälsomyndighetens prioritetsordning. Utöver detta kommer ytterligare 30 000 personer att ha fått sin första dos. Om Astrazenecas vaccin fortsatt kommer kunna användas så beräknas länet få levererat över 200 000 vaccindoser kvartal 2. Utöver Pfizers, Astras och Modernas vacciner så kommer de nya vaccinerna, Curevac och Janssen, inkluderas under juni månad. Det innebär att ungefär 80 000 norrbottningar, och därmed alla över 65 år, kan vara vaccinerade i slutet på juni samt att drygt 100 000 personer är vaccinerade med sin första dos. Om regionen inte kan använda Astrazenecas vaccin under kvartal 2 så kommer prognosen att behöva minska med ungefär 20 procent.

Överenskommelser har tagits fram som möjliggör för kommuner, myndigheter och större privata företag att vaccinera egen personal.

Patientsäkerhet

Nationell mätning av följsamhet till basala hygienrutiner och klädregler

Under vecka 11 och vecka 12 pågår nationella mätningar av följsamhet till basala hygien- och klädregler (BHK). Alla verksamheter i Region Norrbotten och alla regioner i Sverige gör observationer och matar in sina resultat i en gemensam databas. Resultatet ligger sedan till grund för nationella jämförelser. Hög följsamhet till BHK är en effektiv åtgärd för att förebygga smitta och smittspridning. Förutom de nationella mätningarna av följsamhet görs månadsmätningar i Norrbotten. Andelen mätande enheter ligger på mellan 63-67 procent och följsamheten har legat på cirka 75 procent under de första månaderna av 2021. Målet är 100 procents följsamhet och att alla enheter deltar i mätningarna.

Covid-19 vårdtillfällen granskade

Med hjälp av den etablerade metoden markörbaserad journalgranskning (MJG) har journalgranskning gjorts av vård för covid-19-patienter. Granskningen gjordes av journalgranskare som vanligtvis granskar somatiskt slutenvård och genomfördes under våren 2020. Arbetet samordnades av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) i samverkan med Nationella Samverkansgruppen (NSG) för Patientsäkerhet. Det var ett slumpvis urval av vårdtillfällen av patienter som vårdats för covid-19 inom somatisk slutenvård under perioden 1 mars – 30 juni 2020 granskades. Trots mycket ansträngda arbetsförhållanden har totalt 1 529 vårdtillfällen från samtliga 21 regioner kunnat granskas. Dessa utgör cirka 7,5 procent av samtliga covid-19-vårdtillfällen som registrerats i slutenvård under samma period i Sverige. Syftet med journalgranskningen och rapporten var att öka kunskapen om risker och inträffade skador under pandemin.

Skadefrekvensen på nationell nivå var 18,4 procent, vilket är nästan dubbelt så högt som för övriga patienter som granskats under samma period, där skadefrekvensen låg på 9,7 procent. Andelen vårdtillfällen med skador ökade med vårdtidens längd. De vanligaste skadorna var vårdrelaterade infektioner och trycksår. Totalt avled 15,2 procent av covid-19-patienterna. 15,7 procent av patienterna behövde intensivvård. Medianvårdtiden var sex dygn för patienter utan skador och 18 dygn för patienter med skador.

I Norrbotten granskades 119 vårdtillfällen för covid-19-patienter (48 kvinnor och 71 män) under aktuell granskningsperiod. Medelåldern var 65 år och medianåldern 68 år. Yngsta patienten var född 2019 och äldsta 1 929. I granskningen identifierades 25 skador, vilket motsvarar en skadefrekvens på ca 17,5 procent. Något lägre än skadefrekvensen på nationell nivå.

Vanligaste skadeområden var trycksår och vårdrelaterade infektioner. Medelvårdtider för patienter utan skada var 8,5 vård dagar och med skada var medelvårdtiden 21,5 vård dagar. För Norrbotten var det ca 25 procent av patienterna som vårdades på intensivvården och totalt avled 9 procent av de patienter som granskats.

Norrbottens resultat har flera likheter med det nationella resultatet. Regionen har något lägre skadefrekvens i jämförelse med det nationella resultatet och färre patienter avled. Andelen covid-19 patienters som vårdades inom intensivvården var högre i Norrbotten än nationellt. En förklaring kan vara otvetydigt dokumenterat vårdnivå gällande om patienterna vårdades inom intensivvård eller intermediär vård.

Lex Maria

Under 2021 har fem lex Maria anmälningar skickats in till Inspektionen för vård och omsorg. Alla anmälda händelser är från 2020. Antalet pågående utredningar är fortfarande högt men har minskat något. Det är i dagsläget 14 beslutade lex Maria ärenden som är under utredning och ett tiotal som utreds för bedömning om lex Maria.

Tillsyner

Inspektionen för vård och omsorg har initierat tre nya tillsynsärenden sedan januari 2021:

- Tillsynsärende för att granska patient under tvångsvård på BUP Sunderbyn.
- Inspektion av vävnadsinrättningen för ben vid laboratoriemedicin, Piteå sjukhus.
- Tillsyn med anledning av covid-19 riktad mot vårdhygien. IVO granskar ledningssystem och egenkontroll med avgränsning mot implementeringen av basala hygienrutiner för att säkerställa att regionen uppfyller de krav och mål som gäller enligt lagar och andra föreskrifter.

Nedan tre tillsynsärenden från 2020 som inte är avslutade:

- Tillsyn av förlossningsvårdens kvalitetsarbete och de insatser som vidtagits för att åtgärda regionala utvecklingsbehov. Tillsynen är en uppföljning av den nationella satsningen på kvinnors hälsa.
- Uppföljning av åtgärder relaterat till tillsyn riktad mot akutmottagningen. Ärendet har pausat och återupptas när covid-situationen lugnat sig.
- Uppföljning av tidigare tillsynsärenden 2018 och 2019 riktade mot primärvården.
- Tillsyns av den medicinska behandlingen av äldre med covid-19 på särskilda boende. En åtgärdsplan som riktas mot att förebygga identifierade brister ska lämnas till IVO senast den 15 september 2021.

Divisioner Närsjukvård

Centrala smittspårningsenheten

En stor del av närsjukvårdens arbete är kopplat till den pandemi som pågår. Regionens centrala smittspårningsenhet, PVCConny, har under veckorna 1-10 hanterat närmare 6 500 positiva provsvar, med en variation på mellan 462 och 1 115 inkomna svar per vecka.

Under perioden har ca 40 personer (sjuksköterskor och läkare) arbetat med smittspårning, vilket motsvarar ca 17 heltidstjänster. Smittspårning sker inom en till tre dygn från inkommet provsvar och övervägande del smittspåras inom ett dygn.

Utökning av IVA-vårdplatser

Utifrån den höga nivå av samhällssmitta som påvisats har behovet av att dimensionera upp intensivvården ökat. Bedömningen är att regionen behöver kunna skala upp intensivvården till 20-25 intensivvårdsplatser. Den nya enheten ska vid behov kunna skalas upp att ta emot upp till tio patienter. För att möjliggöra detta har en ny covid-IVA inrättats på Sunderby sjukhus. För att möjliggöra etableringen flyttades intermediärvårdens fyra vårdplatser till plan 6 där cytostatikaenheten och hematologimottagningen var förlagd. Dessa verksamheter har fått en tillfällig placering på plan 4 i det nya Psykiatrihuset. Utöver den utökade intensivvården är även covid-enheten på avdelning 61 iordningsställd. Antalet vårdplatser har utökats från 8 till 14 från mitten av mars. Vidtagna åtgärder är i linje med det beslut som styrelsen tagit i juni 2020 om behovet av att dimensionera upp regionens intensivvårdsplatser på Sunderby sjukhus.

Information från nämnderna

Patientnämnden

Vid patientnämndens sammanträde den 25 februari behandlades bland annat årsberättelsen för år 2020 och två analysrapporter. Som ett led i att förbättra kommunikationen internt och externa anordnades även en workshop tillsammans med Kommunikationsavdelningen. Sammanträdet avslutades med en hearing som revisorerna bjudit in patientnämndens ledamöter till.

Nämndens årsberättelse visar att det under 2020 inkommit 732 ärenden. Det är en minskning med 11 procent jämfört med föregående år. En majoritet av ärendena, 60 procent, gällde kvinnor. Under 2020 inkom 55 ärenden som relaterade till covid-19. Pandemin har inneburit förändrade arbetssätt och flertalet aktiviteter har genomförts digitalt. Årsrapporten redogör även för fortsatt ökning av inkomna ärenden via den digitala ingången i 1177 Vårdguiden, vilket numera är den vanligaste kontaktvägen för anmälning av ärenden.

Patientnämnden har vid framtagandet av sina mål för 2020 utgått från regionfullmäktiges strategiska plan som anger perspektiv, strategiskt mål och

framgångsfaktorer. Av de nio formulerade styrmåtten har fem mål uppnåtts, två har inte uppnåtts och två styrmått har inte varit möjliga att mäta.

Den ena analysrapporter som presenterades under sammanträdet i februari avhandlade klagomål på vården som avser barn. Denna rapport visar att 41 ärenden av totalt 732 ärenden avser barn i åldrarna 0-17 år (6 procent). Redovisade brister finns framförallt inom kommunikation och information mellan vårdgivare och vårdnadshavare/barn och mellan olika vårdgivare/verksamheter. Ett viktigt uppdrag för patientnämnden både på nationell och lokal nivå är att utveckla arbetsmetoder och information som främjar barn och ungas möjligheter att lämna klagomål och synpunkter på vården.

Den andra analysrapporten som presenterades handlade om klagomål relaterade till covid-19. Under året har patientnämnden i sin kategorisering märkt upp ärenden som på något sätt berört pandemin med särskilt sökord. Under 2020 inkom 55 ärenden som kunde relateras till covid-19. Under årets första månader inkom ärenden som innehöll mer omfattande synpunkter och klagomål kring vård och behandling av smittade på kommunens vård- och omsorgsboenden och vid vårdavdelningar, samt ärenden som handlade om bemötande och att inte symtom tagits på allvar vid akutmottagningar och i primärvård. Under hösten har ärenden i större utsträckning gällt synpunkter på provtagning och pandemins påverkan på övrig vård.

Regionala utvecklingsnämnden

Ägarsamråd för kommun- och regionägda bolag är genomförda

Den 10 mars genomfördes ägarsamråd för de kommun- och regionägda bolagen BD Pop AB, Energikontor norr AB, Filmpool Nord AB, Investeringar i Norrbotten AB och IT Norrbotten AB.

Respektive bolags ordförande och vd presenterade verksamheten för det gångna året för ägarnas representanter. Därefter avhandlade ägarna frågor om ägardirektiv, finansiering och styrelsesammansättning. Alla bolag har på ett eller annat sätt påverkats av den pågående pandemin. För BD Pop har det handlat om inställda festivaler och spelningar men också en möjlighet att ställa om verksamheten till streaming och digitalisering. Pandemin har resulterat i färre filminspelningar i Norrbotten men några har kunnat genomföras. Glädjande är att flera filmer där Filmpool Nord är samproducent har blivit nominerade till olika filmpriser.

Energikontor Norr har under året arbetat med strategiska projekt som syftar till att stärka energiomställningen i Norrbotten. Pandemin har påverkat bolaget Investeringar i Norrbotten med förre internationella gäster/besökare. Företaget ser dock inte en minskning vad det gäller länets attraktivitet avseende etableringar och investeringar. IT Norrbotten har under året särskilt arbetat med bolagets uppdrag kring rådighet över nätet och robusthet i kristider. Arbetet har kommit igång bra och fortsätter under 2021.

Styrelserna i samtliga bolag förutom Investeringar i Norrbotten föreslås till omval. För Investeringar i Norrbotten föreslås två nya ledamöter med kompetensprofil som svarar mot bolaget behov. Den 4 april kommer bolagens årsstämmor att genomföras och då fastställs ägardirektiv och nya styrelser.

Bilagor:

- Ekonomirapport februari 2021
- Produktion och tillgänglighet februari 2021
- Personalrapport februari 2021
- Uppföljning Vårdval primärvård februari 2021